

79 § Valtuustoaloite esiopetuksen järjestämisestä koulujen yhteydessä

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 29.10.2024 § 79

Toimialajohtajan päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee annetun selvityksen tiedokseen ja toteaa, että esiopetusta järjestetään pääsääntöisesti esiopetusryhmissä, jotka sijaitsevat koulujen yhteydessä. Aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

varhaiskasvatusjohtaja Katja Koskela, p. 040 543 4982

Iisalmen Keskustan Valtuustoryhmä, Iisalmen Sosialidemokraattinen Valtuustoryhmä ja Iisalmen Vihreiden Valtuustoryhmä jättivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 10.6.2024 § 46 valtuustoaloitteen esiopetuksen järjestämisestä koulujen yhteydessä. Aloite on käsiteltävä 10.12.2024 mennessä.

Esiopetus on kunnan järjestämää perusopetuslain alaista maksutonta toimintaa, jota järjestetään Iisalmissa lakisääteiset 700 tuntia eli keskimäärin neljä tuntia päivässä. Esiopetus on suunnitelmallista ja tavoitteellista pedagogista toimintaa, joka perustuu valtakunnalliseen esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Esiopetuskelpoinen opettaja toteuttaa tarkoituksenmukaista ja sopivasti haasteellista esiopetusta, jonka tulee tukea lapsen aktiivista osallistumista, toiminnallista oppimista, kokeilemista, tutkimista ja mahdollisuutta leikkiin esiopetusta tukevassa oppimisympäristössä.

Iisalmissa esiopetus järjestetään pääsääntöisesti koulujen yhteydessä. Tämä on huomioitu uusien ja peruskorjattujen koulujen suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä, joten kouluilla on asianmukaiset tilat toiminnan järjestämiseen. Vaikka esiopetusryhmät sijaitsevat kouluilla, ne ovat varhaiskasvatuksen alaisia ja niissä on tarjottava varhaiskasvatuslain mukaan myös täydentävää varhaiskasvatusta (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 12 §). Täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevan esioppilaan ryhmäkoon tulee olla koko päivän ajan varhaiskasvatuslain mitoitusten mukainen eli ryhmässä saa olla lapsia korkeintaan kolmea varhaiskasvatuksen ammatillisen kelpoisuuden

omaavaa henkilöä vastaava määrä (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 35 §). Tarkemmin mitoituksen laskemisesta ohjaa Aluehallintovirasto Varhaiskasvatuksen valtakunnallisessa valvontaohjelmassa (Opetus- ja kulttuuritoimi, 98/2020, Aluehallintoviraston julkaisuja).

Esiopetusta on tarjolla toimintakaudella 2024-2025 Kauppi-Heikin, Kangaslammin, Edvin Laineen, Kilpijärven ja Mansikkaniemen koulujen esiopetusryhmissä sekä Sointulan päiväkodissa, Soinlahden koulun yhteydessä. Vuorohoitoa tarvitseville lapsille esiopetusta on tarjolla Päiväkotitien ja Paloisten päiväkodin vuorohoitoyksiköissä. Lisäksi Kirkkopuiston Montessori päiväkodissa esiopetusta toteutetaan montessoripedagogiikkaa hyödyntäen. Lapsimäärän vähenemisen vuoksi esiopetusta ei enää hankita ostopalveluna yksityisiltä palveluntuottajilta, lukuun ottamatta Ruskolinnan päiväkotia, joka sijaitsee Sourunsalon koulun yhteydessä.

Esioppilaita oli Iisalmessa 167 tilastointipäivänä 20.9.2024. Vuonna 2019 syntyneitä eli vuoden 2025 syksyn esioppilaita on ikäluokassa n. 155. Vuonna 2020 syntyneitä eli vuoden 2026 esioppilaita on ikäluokassa n. 140. Luvut voivat vaihdella paikkakunnalle muuton tai poismuuton vuoksi.

Iisalmessa esi- ja alkuopetuksen yhteistyö on joustavaa esi- ja alkuopetusta tai toimintaa, jossa erillisissä tiloissa toimiva esi- ja alkuopetus tekevät säännöllistä yhteistyötä eli toimivat yhteistoimintamallin mukaisesti. Esiopetuksen ja alkuopetuksen henkilöstö on saanut yhteistä koulutusta joustavasta esi- ja alkuopetuksesta. Yhteistyöstä käytetään nimitystä Virta-toiminta.

Virta-toiminnan tavoitteena on tukea mukana olevien koulujen resursseja yhdysluokkaopetuksen ja vuosiluokkiin sitomattoman opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa, yhteisopettajuudessa sekä joustavien pedagogisten käytänteiden kehittämisessä. Nämä yhteiset toimintamallit auttavat lasta etenemään yksilöllisesti ja joustavasti.

Sekä joustava esi- ja alkuopetus että yhteistoimintamalli perustuvat opetussuunnitelmiin sekä nivelvaiheen yhteistyön muihin ohjaaviin asiakirjoihin. Toiminnassa on käytössä esiopetuksen oppimiskokonaisuudet, joustavat heterogeeniset pienryhmät ja oppimismenetelmänä mm. leikki.

Iisalmessa suurin osa esioppilaista on koulujen yhteydessä olevissa esiopetusryhmissä. Tämä mahdollistaa esi- ja alkuopetuksen henkilöstön suunnitelmallisen ja säännöllisen yhteistyön sekä toiminnan yhteiskehittämisen ja arvioinnin. Koulurakennuksen tilojen yhteiskäyttö sekä

hankintojen järkevä ja pitkäaikainen suunnitelmallisuus tuovat hyvää synergiaetua.

Koulujen yhteydessä oleva joustava esi- ja alkuopetus tuo esioppilaille mahdollisuuden edetä taitojensa kartuttamisessa omaa yksilöllistä tahtia. Yhteisten tilojen käyttö mahdollistaa luontevan nivelvaiheen esiopetuksesta alkuopetukseen. Lisäksi esiopetuksessa syntyvät ystävyyssuhteet luovat sosiaalisten suhteiden jatkumon.

Vaikutusarviointi

1. Inspiroiva Iisalmi

- Olemme hyvinvointia ja osaamista aktiivisesti kehittävä kaupunki, jossa toimintaa uudistetaan rohkeasti kouluttamalla henkilöstöä, tarjoamalla uusia palveluja sekä olemalla mukana kokeiluissa
- huomioimme väestörakenteen muutokset ennakoivasti palvelutarjonnan kehittämisessä eri ikätasoille ja kohderyhmille
- meidät tunnetaan valtakunnallisesti vetovoimaisena ja monipuolisena koulutuskaupunkina, joka tarjoaa asukkailleen mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen vauvasta vaariin
- teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Kaupunginvaltuusto
Aloitteen tekijä
Varhaiskasvatusjohtaja

Oheisaineisto

Valtuustoaloite esiopetuksen järjestämisestä koulujen yhteydessä

Kaupunginhallitus 17.6.2024 § 159

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tiedoksi ja lähettää sen valmisteltavaksi sivistys- ja hyvinvointitoimialalle. Aloite on käsiteltävä 10.12.2024 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Hallintojohtaja Niina Puumalainen, p. 0400 771 092

Iisalmen Keskustan Valtuustoryhmä, Iisalmen Sosiaalidemokraattinen Valtuustoryhmä ja Iisalmen Vihreiden Valtuustoryhmä jättivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 10.6.2024 § 46 valtuustoaloitteen esiopetuksen järjestämisestä koulujen yhteydessä.

Esiopetuksen järjestäminen osana koulujen toimintaa sujuvoittaa lapsiemme koulupolun alkua ja varmistaa laadukkaan kasvatuksen. Tällä hetkellä esiopetusta tarjotaan erillisissä yksiköissä, mikä aiheuttaa haasteita niin lapsille, perheille kuin opetushenkilöstöllekin. Järjestämällä esiopetus koulujen yhteydessä voimme parantaa opetuksen laatua, helpottaa siirtymistä esiopetuksesta perusopetukseen ja tehostaa resurssien käyttöä.

Ehdotamme, että Sivistys- ja hyvinvointilautakunta ryhtyy selvittämään esiopetuksen järjestämistä koulujen yhteydessä. Perustelumme tähän ovat seuraavat:

1. Siirtymävaiheen helpottaminen: Kun esiopetus järjestetään koulujen yhteydessä, lasten siirtyminen esiopetuksesta perusopetukseen sujuvoituu. Lapset ja vanhemmat tutustuvat tulevaan koulurakennukseen, opettajiin ja koulun käytänteisiin jo esiopetuksen aikana, mikä vähentää siirtymävaiheen stressiä ja jännitystä.
2. Yhteistyön vahvistaminen: Opettajien ja muun kouluhenkilöstön välinen yhteistyö tiivistyy, kun esi- ja alkuopetuksen opettajat toimivat samassa ympäristössä. Tämä mahdollistaa yhteisen pedagogisen suunnittelun ja tiedonvaihdon, mikä tukee lapsen oppimista ja kehitystä.
3. Resurssien tehokas käyttö: Yhdistämällä esiopetus ja perusopetus samoihin tiloihin voidaan tehostaa tilojen, materiaalien ja henkilöstön käyttöä. Tämä johtaa kustannussäästöihin ja mahdollistaa paremman opetuksen laadun resurssien kohdentamisen kautta.
4. Sosiaalisten suhteiden tukeminen: Lapsille muodostuu mahdollisuus luoda ystävyys-suhteita jo ennen peruskoulun aloitusta, mikä vahvistaa heidän sosiaalista verkostoaan ja tukee hyvinvointia. Samalla perheiden arki helpottuu, kun sisarukset voivat käydä samaa koulua jo esiopetuksesta lähtien.
5. Yhdenvertaisuus: Esiopetuksen järjestäminen koulujen yhteydessä varmistaa, että kaikilla lapsilla on tasavertaiset mahdollisuudet laadukkaaseen esiopetukseen, riippumatta siitä, missä päin kaupunkia he asuvat.

Suunnitelmassa tulee ottaa huomioon tarvittavat tilajärjestelyt, henkilöstön yhteistyön kehittäminen sekä mahdolliset kustannukset ja säästöt.

Naapurikunnassamme Vieremällä vastaava toimintamalli on ollut käytössä vuosia. Koulupolun alun sujuvoittaminen kantaa hedelmää koko opintien ajan.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

toimialajohtaja/sivistys- ja hyvinvointitoimiala
hallintosihteeri/sivistys- ja hyvinvointitoimiala

Oheisaineisto

Valtuustoaloite esiopetuksen järjestämisestä koulujen yhteydessä